

УДК 330.34

КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ

асп. М.В. Редько

Київський національний університет технологій та дизайну

В сучасній економіці, не дивлячись на наявність чисельних робіт зарубіжних та вітчизняних вчених, які присвячені дослідженням кластерів не існує остаточного визначення цього поняття. Крім того не існує комплексних досліджень, які стосуються кластеризації економіки. У зв'язку з цим виникає потреба в систематизації наукових поглядів щодо утворення кластерів в рамках різних економічних теорій та концепцій.

Традиційно вважають, що кластери виступають в якості засобів для підвищення конкурентоздатності територій, переходу до виробничих процесів з більшою доданою вартістю, які сприяють встановленню конструктивних взаємозв'язків між підприємствами, дослідницькими, науковими, фінансовими установами та органами влади. Кластерний підхід корінним чином змінює поняття регіональної та промислової політики, оскільки зусилля органів влади направлені на розвиток системи взаємовідносин між господарюючими суб'єктами та державними інститутами.

Економіка, що формується на основі кластерів – це модель конкурентоздатної та інвестиційно привабливої економіки, що забезпечує високий рівень та якість життя населення.

В свою чергу актуальність кластерів в сучасній Україні обумовлена значним розривом між макро- та мікро- рівнями вітчизняної економічної системи, які виникли внаслідок відмови від промислового планування, розпаду системи галузевих та міжгалузевих зв'язків та деградацією територіально-виробничих комплексів.

Так, відомий український вчений Соколенко С.І, вважає, що для економіки України «кластери створюють унікальну підставу для розвитку інноваційної діяльності, підвищення продуктивності та рентабельності сектору малих та середніх підприємств».

Геєць В.М. під промисловим кластером розуміє «групу територіально-локалізованих підприємств, навчально-виробничих та фінансових компаній, зв'язаних між собою по технологічному ланцюжку або орієнтованих на загальний ринок ресурсів або споживачів (мережевий взаємозв'язок), маючу мережеву форму управління, конкурентоспроможних на конкретному рівні та здатних генерувати інноваційну складову»

Розробка ефективних дій кластерної політики зазнає ускладнень у зв'язку з наявністю нечіткого характеру об'єкта регулювання, нерозвиненістю використовуваних критеріїв оцінки діяльності, відсутністю адекватних методів прогнозування, що визначає необхідність в науковому обґрунтуванні підходу до розуміння та розвитку кластерів.

Кластерна політика сприяє розвитку інноваційних процесів та удосконаленню технологічного укладу, конкурентоспроможності підприємств, регіонів та національної економіки в цілому, що призводить до покращення якості життя та стабільного політичного клімату в країні.

Український вектор економічного розвитку спрямований на співпрацю з західними країнами, та країнами-членами ЄС. Політика європейських країн базується на кластеризації та утворенні кластерів у всіх галузях економіки.